

TUẦN 4 TIẾT ĐỌC SÁCH

ĐỌC KẾT NỐI CHỦ ĐIỂM

Phần hướng dẫn - Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: một, <u>hướng dẫn học tập</u> và hai là <u>phần ghi bài</u> . - Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần Hướng dẫn học tập , sau đó ghi bài vào vở.	
HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
	TIẾT 13, 14: TIẾT ĐỌC SÁCH
Đồng hào có ma là một truyện ngắn rất nổi tiếng của nhà văn Nguyễn Công Hoan (1903-1977). Tác phẩm đã phơi bày những mặt xấu xa của một bộ phận quan lại dưới thời phong kiến.	
Em có thể dành 1 tiết để đọc truyện ngắn này.	
Em hãy đọc truyện ngắn “Đồng hào có ma” của nhà văn Nguyễn Công Hoan. (Tài liệu gửi kèm)	I. ĐỌC
Em có thể dành 1 tiết để ghi phần Nhật ký đọc sách của mình.	II. NHẬT KÝ ĐỌC SÁCH
Em hãy ghi nhận lại cảm nhận của mình về truyện ngắn “Đồng hào có ma” theo những gợi ý sau: H: Nhân vật huyện Hinh gọi cho em nhớ đến nhân vật nào trong chương trình Ngữ văn lớp 7? H: Cảm nhận của em về nhân vật Huyện Hinh, đặc biệt là chi tiết phần cuối truyện. (Và vẫn tự nhiên như không, ông cúi xuống thò tay, nhặt đồng hào đôi sáng loáng, thổi những hạt cát nhỏ ở đế giày bám vào, rồi bỏ tọt vào túi.) H: Với một vị quan như Huyện Hinh, theo em, cuộc sống người dân sẽ ra sao?	- Nhân vật Huyện Hinh gợi nhớ đến.... - Cảm nhận về nhân vật Huyện Hinh:.... -

Ngoài ra, em có thể ghi thêm những suy nghĩ, cảm xúc của mình khi đọc truyện ngắn này.	
--	--

ĐỒNG HÀO CÓ MA

Nguyễn Công Hoan

Tôi cực lực công kích sách vệ sinh đã dạy ta ăn uống phải sạch sẽ, nếu ta muốn được khỏe mạnh, béo tốt. Thuyết ấy sai. Trăm lần sai! Nghìn lần sai! Vì tôi thấy sự thực, ở đời này, bao nhiêu những anh béo, khỏe, đều là những anh thích ăn bẩn cả. Thì đấy, các ngài cứ hãy nhìn ông Huyện Hình, hẳn các ngài phải chịu ngay rằng tôi không nói đùa.

Chà! Chà! Béo ời là béo! Béo đến nỗi giá có thằng dân nào vô ý, buột mồm ra nói một câu sáo rằng: "Nhờ bóng quan lớn", là ông tưởng ngay nó nói xỏ ông. Tức thì, mặt bàn là một, mặt nó là hai, bị vả đôm đốp. Mà rồi thằng khốn nạn ấy, ông truy cho đến kỳ cùng, không còn có thể làm ăn mở mày mở mặt ra được. Bởi vì ông có sẵn trong tay hàng mớ pháp luật, thì ông ngại gì không khép thằng bảo quan béo vào tội "làm rối cuộc trị an". Thế là việc công việc tư, ông đều được trọn vẹn. Vì không những ông được hả giận, lại còn được tiếng mẫn cán là khác nữa.

Nhưng có sao từ ngày xuất chính tới nay, hai mươi năm trời rồi, ông vẫn còn lệt đệt tri huyện mãi. Cái đó không quan hệ. Các bạn học cùng ông, họ đều thăng đường quan cả, vẫn thường phàn nàn hoạn lộ quá chậm chạp của ông. Trước mặt họ, nghe câu nói thành thực ấy, ông chấp tay, cúi đầu, làm ra vẻ buồn rầu. Nhưng lúc quay lưng đi, ông bĩu môi, chửi thầm một câu, bụng bảo dạ:

- Làm bố chánh có vắn xỉ ra mà ăn!

Lý lịch của ông Huyện Hình cũng xấu thật. Bởi vì ngồi huyện nào, ông cũng bị dân kiện. Mà quan trên xét ra ông lại trể nải việc quan. Đời làm quan của ông chỉ có hai việc chính: đánh bạc và chơi gái.

Năm nay, ông đã ngoại tứ tuần. Ông vẫn lấy cái tuổi của ông để lên mặt tiền bối, khinh những ông huyện trẻ khác, nếu tụi này dám chỉ coi ông là bậc ngang hàng. Ông liền khoe thằng cả nhà ông đã hai mươi năm, rồi ông cặp ngón tay trở và ngón tay cái với nhau, vê vê trên mép. Trên mép ông, ông đã bao công trình mới cấy được từng ấy râu. Ông để râu, cho khác hẳn với tụi huyện trẻ nhãi. Nguyên cái da mặt ông nhỏ, mà có lẽ vì ông béo quá, nên lỗ chân lông căng ra, căng thẳng quá, đến nỗi râu không có chỗ nào lách ra ngoài được. Đến nỗi năm bốn mươi tuổi, mà mặt ông nó cứ nhẵn thín như thường. Ông bực mình, bèn ra lệnh cấm thợ cạo lia lưỡi dao lên môi ông một dao, để ông nuôi râu. Thì sau hết, những lông tơ nó cũng dài ra, và trông rõ hơn. Và đến bây giờ, đứng ở hai bên miệng ông, nó thành hai cái râu chua nghĩa (...).

Buổi hầu sáng hôm ấy.

Con mẹ Nuôi, tay cầm lá đơn, đứng ở sân công đường. Nó hót hơ hót hải qua công chòi, rồi sợ sệt bờ ngõ, không biết quan ngồi buồng nào. Bỗng một người mặc áo cánh nái nhuộm vỏ già chạy xông xộc đến trước mặt nó, và hỏi:

- Đi đâu?

Con mẹ biết ngay rằng đó là cậu lính lệ. Và như hiểu rõ phép vào quan, nó giúi đưa cậu lệ hai hào đã cầm sẵn ở trong tay, rồi nói nhỏ:

- Nhờ cậu bấm quan cho tôi vào hầu.

Cậu lệ tuy đã cầm tiền, nhưng làm như ta không để ý đến việc nhỏ nhen ấy, bèn vừa thò tay, vừa nói to:

- Đưa xem đơn, việc gì?

Rồi trong khi nhà Nuôi kể lễ, thì cậu lệ đánh vắn để đọc lá đơn. Đoạn cậu lắc đầu, nhả mặt bảo:

- Vào kia, nhờ bác nho Quý bác ấy làm hộ cho. Đơn này không được.

Con mẹ tái mặt, hỏi:

- Không được thế nào, thưa cậu?

Cậu lệ giờ hai tay ra giảng:

- Nghĩa là nếu nhà chị muốn việc chóng xong, nghe chưa?

- Thưa cậu, cậu cứ vào trình quan hộ. Chả nói giấu gì cậu, nhà tôi bị mất trộm hết sạch cả đồ đạc lẫn tiền nong. Sáng nay, vay mãi mới được đồng hai bạc, để đi trình quan, cậu làm ơn thương hộ cho.

Cậu lệ nhìn nét mặt nằn nì của nhà Nuôi, song vẫn thản nhiên:

- Tôi bảo nhà chị không nghe thì tôi mặc kệ. Tôi thấy nhà chị ăn mặc thế này, lại bị lúc vận hạn đen đui, tôi lại chẳng động lòng hay sao? Nhưng ở đây, cái lệ nó thế. Tôi tử tế, nên bảo trước. Nếu nhà chị không theo, thì quan quở, chớ có trách tôi đấy.

Muốn chứng thực lời nói của mình, mẹ Nuôi cởi nút dải yếm ra, rồi xĩa năm đồng hào đôi còn lại lên gan bàn tay, và nói:

- Đây này, chẳng tin, cậu đếm mà xem, chỉ còn vừa vận tiền trình thôi.

Cậu lệ lắc đầu. Con mẹ vừa buộc lại tiền, vừa nhả nhỏ, van lơn:

- Lay cậu, thương cháu, cho cháu được nhờ. Cậu cứ vào bấm quan hộ. Hễ quan bắt làm lại đơn, thì cháu xin ra nhờ bác nho Quý ngay.

Bỗng một tiếng chuông gọi. Cậu lệ dạ giật một tiếng, rồi ù té chạy. Con mẹ Nuôi nhìn theo, biết rằng buồng quan ngồi ở chỗ ấy. Nó đánh liều tiến đến, vừa tiến, vừa lo. Nó bước chân lên thêm, trống ngực bắt đầu nổi mạnh. Nó đã trông thấy quan. Nó lại sợ nữa. Vì lo sợ quá, nên quên đứt rằng chính nó đi trình việc mất trộm. Nó lại tưởng như nó là đứa trộm vậy. Nó rón rén, đứng nép vào cạnh cửa, thập thò, ghé vào trong, và lắng tai nghe. Nó thấy quan đang dặn cậu lệ xuống bảo nhà bếp ninh cho thật dừ cái chân giò.

Và đến khi cậu lệ dạ tiếng cuối cùng và đi vào sân sau, mé cửa trong, thì nó hiểu ngay rằng đã mất toi hai hào cho trắng xỏ lá nó chẳng bấm cho mình một tiếng nào.

Bỗng hai con gà tây béo sù quàng quạc kêu ở sân trước. Nó thốt giật nảy mình. Quan đang ngồi, choàng một cái, ngái đứng dậy, chạy vội ra hiên, đứng ngay cạnh nhà Nuôi, và gọi vẳng:

- Có đứa nào đấy, lừa hai con gà vào cho tao!

Tức thì, người ta chạy tán loạn để xua gà, và nhà Nuôi thì chấp hai tay, quỳ ngay xuống gạch, và nâng ngang đầu cái lá đơn.

Khi đôi gà đã chạy về, quan bèn nhìn con mẹ và bảo:

- vào đây.

Nó mừng quá, lóp ngóp đứng dậy, vội vã theo vào trong buồng giấy.

Nó đứng ở cạnh bàn, run lên bần bật. Nó liếc nhìn quan. Ngài oai vệ quá. Nó lại sợ hơn nữa. Nhưng dù run hay sợ, nó cũng không quên được việc vi thiềng quan.

Nhưng tiền trình diện quan, nó lại buộc vào trong dải yếm. Nó cởi ra mới lấy được.

Nó mới lúi húi rút cái nút buộc ra. Nó sợ quan chờ lâu, nên phải vội vàng. Mà vì vội vàng, lại lo quan gắt, nên nó lóng cóng. Cái nút vừa xổ ra, thì loảng xoảng, cả món tiền rơi tiệt cả xuống gạch.

Năm đồng hào đôi nảy lên mấy cái, và từng ấy tiếng kêu làm nó giật mình. Tự nhiên, nó choáng cả người và hoa cả mắt. Nó cúi nhìn chỗ nhiều hào rơi nhất, ngay bên cạnh nó. Đồng thì chui nằm ẹp gần chân nó, đồng thì xoay tít mấy vòng, đồng thì bắn ra góc buồng. Mấy đồng nữa thì thi nhau lăn ra tận chỗ xa.

Nó không thấy quan nói gì, nên cũng hơi tĩnh tâm. Nó bèn cúi xuống để nhặt tiền. Một đồng, hai đồng. Đồng thứ ba nghiêng ở mé tường. Nó tìm đồng thứ tư. Mãi nó mới thấy ở tận gần chân bàn giấy của quan. Nó tìm đồng thứ năm. Quái, nó tìm mãi, mà không thấy đâu cả.

Nó phải có năm hào đôi. Năm hào đôi mới thành đồng bạc được. Vừa ban nãy, nó giở ra cho cậu lệ xem, và lại buộc cẩn thận vào dải yếm. Không lẽ đồng hào ấy có ma, đã biến đi đâu mất chóng thế được. Vậy chỉ quanh quẩn ở trong buồng này mà thôi. Nhưng nó đã tìm kỹ lắm rồi. Mà trình đơn tám hào, tất nó bị quan chửi. Không biết làm thế nào được, nó tần ngần chấp hai tay, vái:

- Lạy quan lớn ạ.

Rồi nó lúi lúi bước ra cửa. Rồi nó đi về...

Ông Huyện Hình cứ ngồi yên sau bàn giấy để nhìn theo con mẹ khốn nạn. Rồi khi thấy nó đã đi khuất, ông mới đưa mắt xuống chân, dịch chiếc giày ra một tý. Và vẫn tự nhiên như không, ông cúi xuống thò tay, nhặt đồng hào đôi sáng loáng, thổi những hạt cát nhỏ ở đế giày bám vào, rồi bỏ tọt vào túi.

TUẦN 4 TRƯỜNG TỪ VỰNG

Phần hướng dẫn

- Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: một, hướng dẫn học tập và hai là phần ghi bài.

- Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần **Hướng dẫn học tập**, sau đó ghi bài vào vở.

HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHỊ BÀI
	I. TÌM HIỂU CHUNG
Tìm hiểu ngữ liệu . Em hãy mở SGK trang 21, đọc phần I – Thế nào là trường từ vựng . Vd : sgk (21)	I. <u>Tìm hiểu chung</u> <u>Đặc điểm , công dụng</u> a. <u>Ví dụ:</u> vd1 sgk/21

Các từ in đậm trong đoạn trích có nét chung nào về nghĩa? Em hãy xem các ví dụ trong sgk/21, 22. Và rút ra các lưu ý.	- mặt, mắt, da, gò má, đùi, đầu, cánh tay, miệng => Đều có nét chung về nghĩa: bộ phận cơ thể người. b. <u>Kết luận</u>: Ghi nhớ sgk/21 * <u>Lưu ý</u>: xem sgk/21,22 - Một trường từ vựng có thể bao gồm nhiều trường từ vựng nhỏ hơn. - Một trường từ vựng có thể bao gồm những từ khác biệt nhau về từ loại. - Do hiện tượng nhiều nghĩa, 1 từ có thể có thuộc nhiều trường từ vựng khác nhau. - Chuyển trường từ vựng để tăng tính nghệ thuật của ngôn từ và khả năng diễn đạt (so sánh, nhân hóa, ẩn dụ, hoán dụ....) II. LUYỆN TẬP		
Luyện tập (Thực hành) <i>Tìm hiểu phần luyện tập.</i>(trang 22,23) Hs đọc bài tập 1 ,2,3,4 Bài tập 1 yêu cầu chúng ta điều gì ? Nêu yêu cầu của bài tập 2, 3 ? Nêu yêu cầu của bài tập 4 ?	<u>Bài tập 1</u>: Văn bản “Trong lòng mẹ” - Nguyên Hồng. Các từ thuộc trường từ vựng “Người ruột thịt”: <u>Bài tập 2</u> : Đặt tên trường từ vựng: a. Lưới, nơm, câu, vó: b. Tủ, rương, hòm, vali, chai, lọ: c. Đá, đập, giẫm, xéo:..... d. Buồn, vui, phấn khởi, sợ hãi:..... e. Hiền lành, độc ác, cởi mở:..... g. Bút máy, bút bi, phấn, bút chì:..... <u>Bài tập 3</u> : Các từ hoài nghi, khinh miệt, ruồng rẫy, thương yêu, kính mến thuộc trường từ vựng: <u>Bài tập 4</u> : Xếp các từ <i>mũi, nghe, tai, thính, điếc, thom, rõ</i> vào đúng trường từ vựng theo bảng sau: <table border="1" data-bbox="792 1759 1518 1820"> <tr> <td data-bbox="792 1759 1156 1820">Khứu giác</td><td data-bbox="1156 1759 1518 1820">Thính giác</td></tr> </table>	Khứu giác	Thính giác
Khứu giác	Thính giác		

Vận dụng và mở rộng (HS tự làm)	☺ Bài tập Viết một đoạn văn từ 6-8 câu. Trong đó có 4 từ cùng thuộc một trường từ vựng “trường học”.		

TUẦN 4

TỪ TƯỢNG HÌNH, TỪ TƯỢNG THANH

Phân hướng dẫn - Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: một, <u>hướng dẫn học tập</u> và hai là <u>phần ghi bài</u> . - Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần Hướng dẫn học tập , sau đó ghi bài vào vở.	
HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
<i>- Ở các lớp dưới, em đã được học về từ láy. Các từ láy này có giá trị biểu cảm cao, thường gọi tả dáng vẻ hoặc mô phỏng âm thanh. Hôm nay, chúng ta cùng tìm hiểu kỹ hơn về chức năng gọi hình, mô phỏng âm thanh của từ ngữ qua bài “Từ tượng hình, từ tượng thanh” nhé!</i>	
	I. TÌM HIỂU CHUNG
Tìm hiểu ngữ liệu . Em hãy mở SGK trang 49, đọc phần I – Đặc điểm và công dụng . Vd : sgk (49) Câu a: ? Trong các từ in đậm trên , những từ nào gọi tả hình ảnh , dáng vẻ , trạng thái của sự vật ; những từ nào mô phỏng âm thanh của tự nhiên , của con người ? GV : Gợi ý , hướng dẫn.	1. <u>Đặc điểm , công dụng</u> <i>a Ví dụ:</i> vd1 sgk/49 - Móm mém, rũ rượi , xồng xộc, xộc xệch, sòng sọc, vật vã . => Gọi tả hình ảnh dáng vẻ ,trạng thái sự vật. - Hu hu, ư ử.

- Từ gọi tả hình ảnh , dáng vẻ : móm mém , xồng xộc , vật vã , rũ rượi , xộc xệch , sòng sọc - Từ ngữ mô phỏng âm thanh của tự nhiên , của con người : hu hu , ư ử GV : Gợi ý, hướng dẫn. HS : Trả lời. ? Những từ ngữ gọi tả hình ảnh, dáng vẻ, hoạt động , trạng thái hoặc mô phỏng âm thanh như trên có tác dụng gì trong văn miêu tả , tự sự ?	=> Gọi hình ảnh âm thanh. + <u>Công dụng</u> : Từ tượng hình, từ tượng thanh gọi tả được hình ảnh , âm thanh cụ thể , sinh động , có giá trị biểu cảm cao ; thường được dùng trong văn miêu tả và tự sự. b.Kết luận: Ghi nhớ sgk/49 II . LUYỆN TẬP
Luyện tập (Thực hành) <i>Tìm hiểu phần luyện tập.(trang 49,50)</i> Hs đọc bài tập 1 ,2,3,4 ? Bài tập 1 yêu cầu chúng ta điều gì ? ? Nêu yêu cầu của bài tập 2, 3 ? ? Nêu yêu cầu của bài tập 4 ?	<u>Bài tập 1</u> : Tìm từ tượng hình , từ tượng thanh - Từ tượng hình: ... -Tượng thanh : ... <u>Bài tập 2</u> : Tìm từ tượng hình gọi tả dáng đi của người . - ... <u>Bài tập 3</u> : Phân biệt nghĩa các từ tượng thanh -Ha hả : ... - Hì hì : ... - Hô hô : ... - Cười hơ hớ : ... <u>Bài tập 4</u> : Đặt câu - Gợi ý : + Tiếng nước chảy : róc rách + Tiếng gió thổi : vi vu + Tiếng cười nói : râm ran
Vận dụng và mở rộng .	☺ Bài tập nhanh : ở nhà.

(hs tự làm)	- Tìm những từ ngữ tượng hình , tượng thanh trong đoạn văn sau : Anh Dậu uốn vai ngáp dài một tiếng . Uể oải, chống tay xuống phản , anh vừa rên vừa ngồng đầu lên. Run rẩy cất bát cháo, anh mới kê vào đến miệng, cai lệ và người nhà lí trưởng đã sầm sập tiến vào với những roi song, tay thước và dây thừng . - Từ tượng hình:..... - Từ tượng thanh :.....
Mở rộng, bổ sung, phát triển ý tưởng sáng tạo , dặn dò .	* <u>Bài soạn:</u> - Làm hết bài tập còn lại. - Suu tầm bài thơ ,bài ca dao , tục ngữ ... có sử dụng từ tượng hình , từ tượng thanh . - Soạn bài tiếp theo “ liên kết các đoạn văn trong văn bản”